

Vážená paní Mgr. Petra Zdražilová

Ředitelka právní sekce Kancelář Veřejné ochránkyně práv Údolní 39 Brno, 602 00 podatelna@ochrance.cz

Vaše Sp. zn. 994/2019/VOP/DP Vaše č. j. KVOP-8703/2019 V Praze 26, 2,2019

Vážená paní ředitelko

Dovolte mi poděkovat za rychlou reakci na náš podnět. Vašemu výkladu a zasazení naší situace do právního řádu ČR rozumím, přesto mi dovolte ještě na vaše sdělení reagovat a doplnit některé skutečnosti, které vám více dokreslí bezvýchodnou situaci vodáků. Ta je dána dílem nedodržováním zákonů a dílem vyloučením zájmové skupiny z povolovacích řízení.

- Vodácký spolek nemůže být účastníkem vodoprávního (stavebního) řízení, a proto nemůže své požadavky nijak uplatňovat. Jednak naší hlavní činností není ochrana přírody, ale hlavně, po novelizaci §70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. a dle § 115 odst. 6 a 7 zákona 254/2001 Sb., nemohou být účastníky řízení ani ekologické spolky. Nemáme tedy možnost jakkoli ovlivnit průběh stavebního řízení a hájit naše zájmy, jak nám naznačujete. Pokud podle vašeho názoru existuje varianta, jak bychom mohli prosadit zohlednění práva obecného užívání povrchových vod (plavby) v rámci místního vodoprávního řízení, budeme vděčni za informaci.
- Dle našeho názoru vodoprávní úřady nepostupují dle zákona 254/2001 Sb. §36 odst. 1 a 2, kdy na turistických řekách nezohledňují svým rozhodnutím plavbu jako obecné nakládání s povrchovými vodami a porušují tím zákon. Domníváme se, že dle §1 odst. 1 zákona č. 349/1999 Sb. může v těchto případech Veřejný ochránce práv zasáhnout. Sama uvádíte, že by vodoprávní úřady měly zohlednit plavbu a že současná legislativa to umožňuje. Ale kromě řeky Vltavy není rozhodování úřadů v souladu se zákonem. Proto jsme přesvědčeni, že je náš podnět na nízký minimální zůstatkový průtok v řece pod příčnou překážkou oprávněný, když bude posuzován jako nedodržení zákona ze strany vodoprávních úřadů. Konkrétní příklady z řeky Sázavy jsou například jezy Kaňov ř. km 16,2 v ORR Benešov a Kamenný Přívoz s Lesním jezem v ORP Černošice, kde je MZP stanoven pouze na 3,15 m³/s. Tento průtok neumožňuje plavbu a řeka je pod každým jezem nesplavná po několik stovek metrů až kilometr.
- Dle stejného paragrafu vodního zákona není respektována vodoprávním úřadem plavba přes jezy například na řece Sázavě Žampach ř. km 9,8, Kaňov ř. km 16,2, Nespeky ř. km 27,7, Čtyřkoly ř. km 35,7, kdy došlo k zahrazení vorových propustí bez jakékoli alternativy. Jezy, které odpovídaly ustanovení vodního zákona, a byla na nich umožněna plavba, se staly rozhodnutím úřadů v ORR Benešov a ORP Černošice o zahrazení propustí nesplavné. Tím došlo k porušení vodního zákona v §36 odst. 1 a 2, kdy není respektována plavba jako obecné nakládání s povrchovými vodami.
- Dále bychom chtěli upozornit na rozhodnutí vodoprávního úřadu ORP Tábor, kde u jezů na řece Lužnici
 ř. km 35,616 Kvěch Zahrádka a Horní mlýn ř. km 11,839 nejen že nebyla neumožněna splavnost
 jezů, ale tyto jezy nelze ani jednoduše přenést. Přitom zákon o ochraně přírody a krajiny v §63 odst.
 (4) uvádí:

(4) Při oplocování či ohrazování pozemků, které nejsou vyloučeny z práva volného průchodu podle odstavce 3, musí vlastník či nájemce zajistit technickými nebo jinými opatřeními možnost jejich volného průchodu na vhodném místě pozemku. I zde došlo podle nás k porušení vodního zákona.

Řeka je veřejnou vodní cestou, a pokud vodáci přijedou k příčné překážce, mělo by být umožněno její jednoduché překonání. Jenže oplocení díla obvykle zasahuje až do vody a znemožňuje výstup, případně opětovný nástup a zpravidla je doplněno cedulemi "Zákaz vstupu". Není přece možné veřejnou cestu zablokovat a neumožnit překonání překážky. Toto je však užíváno vůči tisícům lidí ročně. Vodoprávní úřad tak dle našeho názoru pochybil, když schválil provedení jezu s nemožností volného průchodu.

• Podle našeho názoru pochybil vodoprávní úřad MěÚ Rokycany, odbor životního prostředí - vodohospodářství, který ponechal chybu v dokumentaci a označil novou sportovní propust na jezu Kaceřovský mlýn na Berounce jako místo k přenášení. Propustí protéká pouze 0,4 m³/s, což znemožňuje plavbu a celá stavba i investice je tak zbytečná. I přes nabídku alternativy, kdy by byl vodní paprsek na koruně jezu snížen o 1 cm a přesměrován do nové propusti, čímž by došlo k zesplavnění a zároveň by nevznikla nikomu žádná finanční ztráta (MPZ by zůstal, jen by došlo k jinému přerozdělení průtoků), nebyl ze strany vodoprávního úřadu akceptován ani v době provizorního manipulačního řádu. Tím dle nás jednal vodoprávní úřad v rozporu se zákonem 254/2001 Sb. v §36 odst. 1 a 2, když plavbu na zařízení k tomu určeném neumožnil.

Jelikož vodácké spolky nejsou účastníky jednotlivých vodoprávních řízení, pak jen těžko prosazujeme své zájmy. Chápeme, že Váš úřad řeší konkrétní případy až tehdy, kdy jsou vyčerpány veškeré možnosti na odvolávání. Zde se však jedná o celorepublikový a systémový problém, na který jsme se pokoušeli několikráte upozorňovat Ministerstvo životního prostředí, včetně pokusu o přijetí nové právní úpravy. Zatím bezvýsledně.

Velmi by vodákům v ČR v této souvislosti pomohlo, pokud by Váš úřad mohl vydat stanovisko či právní názor směrem k Ministerstvu životního prostředí, potažmo k vodoprávním úřadům, aby více zohledňovaly stávající právní úpravu a respektovaly rekreační plavbu jako obecné nakládání s povrchovými vodami. V současnosti je rekreační plavba v řadě řízení ignorována. Taktéž vodoprávní úřady při povolování příčných překážek nedbají na prostupnost krajiny a svobodu pohybu. I v tomto případě bychom uvítali pro ně právní výklad, aby vydávání povolení podmínily možností jednoduchého překonání překážky na rekreačně a turisticky frekventovaných řekách. Jak jsme již zmínili v předchozím dopise, problematika se dotýká téměř ¾ miliónu lidí.

K případnému poskytnutí doplňujících informací, bude-li jich potřeba, prosím kontaktujte Ing. Petra Ptáčka, který se řešením porušování vodního zákona dlouhodobě věnuje a je pověřen jednáním v této věci (tel.: 732 638 330, email: ptacek@raft.cz)

Vážená paní ředitelko, předem děkujeme, že se v rámci pravomoci instituce budete doplňujícími informacemi zabývat, a že početné skupině občanů pomůžete domoci se dodržování postupů, daných úřadům vodním zákonem. Názor instituce také pomůže v úsilí o novou právní úpravu.

Za vodácké a turistické organizace

V úctě

Mgr. Jan Boháč

předseda Českého svazu kanoistů, z.s.